

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ kiadását külön nem adták el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetés ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 28. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kivánatra mindenkinek díjmentesen megküldjük Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a hivatalba küldendő.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A józanok.

Sopron, augusztus 28.

Mindinkább tért kezd foglalni a papság körében az a józan felfogás, hogy az egyházpolitikai törvények életbeléptetése elő akadályokat gördíteni felesleges, sőt okatlan vállalkozás. A józanság felfogás már oly örvendetesen terjed, hogy a klerikális túlzó lapok izgatásaira nem hallgatnak, hanem a papság értelmesebb és jóléki része azon módok kieszelésén fáradozik, melyek mellett az új viszonyok között az egyház ténykedését a házasságok kötése körül üdvösen biztosíthatják a nélkül, hogy a polgári házassági törvény végrehajtásánál nehézségeket okoznának. Sőt akad már szép számban olyan is, a ki hivei anyagi és társadalmi érdekeit tartva szem előtt, azoknak jó tanácsokkal szolgál a polgári házasság megkötése körül követendő eljárásra nézve, megmagyarázván nekik először is azt, hogy a polgári törvénykönyv szabályai éppenséggel nem ellenkeznek a valláserkölesi törvények mély vonatkozásaival, végül pedig, hogy a polgári köteletség teljesítése épen nem zárja ki a valláserkölesi kötelesek teljesítését, a melyre a magyar házassági jogról szóló törvény „expressis verbis“ utalja is a feleket, kijelentvén, hogy „ezen törvény a házasságkötésre vonatkozó vallási köteleseket érintetlenül hagyja.“

Egy ilyen józan pap okos könyve került piacra minapában Szatmárott. Bagossy Bertalan, püspöki szertartó, hit-szónok és képző-iskolai tanár a szerzője. Okosan, józanul az van a könyvben elmondva, hogy melyek a papok feladatai a polgári házassággal szemben.

A könyvnek tartalmi érdekességein kívül, kiváló jelentőséget kölcsönöz azon körülmény, hogy az egyházmegyei hatóság cenzuráján keresztül menve, Meszlényi Gyula szatmári püspök főpásztori jóváhagyásával, tehát püspöki tekintély mellett jelent meg.

A terjedelmes és jó stílusban megírt könyvben azt fejtegeti a szerző, hogy miképen teljesítheti a lelkész köteleseit az új viszonyok között úgy, hogy egyházának buzgó apostola legyen s a háza hű polgára maradjon.

Már maga ez a becsületes igyekezet is különös méltánylást igényel, mivel az ilyen papnak attól is lehetett vala tartania, hogy fanatikus paptársai megkövezzik.

A józan magyar papok becsületére és dicséretére legyen mondva, hogy ez nem történt. Ellenkezőleg; Bagossy maga tesz vallomást műve előszavában egy érdekes körülményről: „Midőn pár hóval ezelőtt — mondja a tudós pap — tudomására hoztam paptársaimnak, hogy művet készülok írni a papok feladatairól a polgári házassággal szemben, rövid idő

alatt ötszázán jelentkeztek, kik műveimet birni óhajtották.

És a mi lelkemet örömmel töltötte el s naponta erősbülő kedvet és kitartást nyújtott a munkálkodásra, az nem annyira a jelentkezők száma volt, mint inkább a kartársi szeretetnek megnyilatkozása stb. Legtöbben módot keresnek arra, hogy rokonszenvüknek kifejezést adjanak; kijelentik, hogy művem a jelen viszonyok között határozottan szükséges; dicsérnek a vállalkozásért; bátorítanak a munkálkodásra; tanácsokkal látnak el; Isten áldását esdik le rám és művemre; megígérik terjesztését. Egyetlen egy akadott a katolikus papság ezrei között, ki hozzám intézett nyílt levelében nem tetszésének adott kifejezést.“

Ezek az adatok mindenesetre élénk világot vetnek a papság általános hangulatára, mely alapjában békülékeny, csak szórványosan akadnak, kiknek a túlzó izgatók tüzes taplót tudnak a fülébe dugni, persze, hogy toporzékoljon. De láthatják ebből azok a néppárti titkos és nyílt főkolompokok, hogy még az egyetlen papságot is elvesztették, a melynek támogatására spekuláltak politikai akciójukban. A papság tulnyomó többsége hazafias alapon áll. Oktalan harezot provokálni nem akar, hanem arra törekszik, hogy valláserkölesi köteleseit teljesítse az új viszonyok között és erre nézve kitünő kalauz lesz

TARCZA.

Az ebéd alatt.

— A „Soproni Újság“ eredeti tarczája. —
Írta: **Lilike.**

A z a s z t a l n á l .

Papa, mama, a kis Laeczika, a kis Lilike. Ebédnél ül az egész család
Mama: (Laeczikához) Nem szabad a kést a szájaeszkába tenni.
Laeczika: Nem, mamuska.
Mama: (Lilikehez) Nem szabad a kést a szájba dugni.
Lilike: Igen, mama.
(Mialatt anya eszik, mind a két gyermek szájába dugja a kést)
Laeczika: Mamus, a Lilike a szájába teszi a kést.
Lilike: Hol a piros nadrág, Laezi; lám-lám hiszen te is a szádba dugod a kést!
Laeczika: Amit én másnál látok, azt én is utána csinálom.
Lilike: Ezt én is mondhatnám.
Papa: Csend legyen gyerekek.
Mama: Szót kell fogadni és nem szabad mindig csevegni.
(Rövid szünet.)
Laeczika: (Győzelmesen) A papa is szájába dugja a kést!
Mama: (Haragos oldalpillantást vetve a papára) A papa azt csak szórakozottságból tette.

Papa: (Ki egészen belemélyedt a borjuzelet evésbe) Mit tettem én szórakozottságból?
Laezi: (Boldogan) Igy! (Utánozza papát, amint a kést szájába dugja.)
Papa: Nos; és azután?
Laezi: De papus, hiszen az meg van tiltva.
Papa: Micsoda? Te ostoba kölyke.
Mama: (Laezihoz) Hallgass!
Papa: Beszélj!
Laeczika: (daczosan) Én nem tudok egyszerre hallgatni és beszélni.
Mama: Ez a gyerek még korai sirba visz.
Papa: Kérlek ne kezdjed el magadat újra temetni. (Laezihoz) Szüleidnek engedelmeskedni tartozol.
Laeczika: Melyik szülőnek?
Apa: Mindkettőnek: Punktum. (Szünet.)
Lilike: Én a mamuskának fogadok szót.
Apa: Téged senki nem kérdezett.
Lilike: Hát csak úgy mondtam (nagy boldogan) a fiuk az apának, a leányok pedig az anyusnak engedelmeskednek.
Apa: Na ez pompás! Hát erre ki tanított?
Lilike: Senki, de ez olyan természetes.
Mama: (Lilikehez) Akarsz még egy kis tortát leánykám?
Lilike: Ó, igen.
Apa: (Laezihoz) És te?
Laezi: Ó, én mindig akarok tortát.
Mama: Te éhes fajánkó.

Papa: Ugyanezt lehetne Lilire is mondani. Kivánatos, hogy a gyermekék sokat egyenek.
Mama: Nem szükséges, hogy teletömjük gyomrukot.
Papa: De hát akkor miért kényszerited Lilit a falánkságra.
Mama: Mert ő azt nagyon szereti. Ugyebár cizcizuskám?
Papa: Ez aztán szép logika!
Laeczika: Azt is meg lehet enni?
Anyá: Hallgass!
Apa: Nem tudom, miért kiabálsz úgy arra a szegény gyermekre!
Anyá: Én és kiabálni. Hisz én vagyok a megtettesült szelidség!
Papa: Jó, hogy mondd, legalább azt is tudjuk.
(Laeczika a fehér asztalterítőre önti a só- és paprikatartót. Aggodalmas pillantást vet édes anyjára.)
Anyá: Már megint bosszuságom lesz. Természetesen. Ezt már előre tudtam.
(Laezi nemesebb czélra méltó elszántsággal az előtte álló pohár vörös bort rá önti a sóra.)
Anyá: (Magán kívül) Mit tettél itt, te kölyök?
Laezi: (Aggodalmasan) Hogy a só foltot ne csináljon. Ha kiöntik a vörös bort, sőt öntenek rá, hát megfordítva is úgy kell lennie.
Apa: (Névet, hogy könnyek csordulnak ki a szeméből.)
(Vége következik.)

Bagossy Bertalan könyve, a mely megérdemli, hogy minél többen elolvassák.

A mi a munka tartalmát illeti a tudós szerző kifejti az egyház álláspontját a házasság tekintetében, kidomborítván annak vallás-erköles oldalát. Azután a magyar törvényhozás befolyását fejt ki, igen tárgyilagos világításban. Most következik a házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. t. cz. szövegének közlése, értelmes magyarázatokkal és minden szakaszhoz „gyakorlati utmutatással“, hogy a lelkes miként járhat el a leghelyesebben és a legzélszerűbben az új törvény végrehajtása körül. Erre nézve egész sereg püspöki szentszéki gyakorlatra hivatkozik s mikor így a polgári házassági törvény minden szakaszát értelmezte és összhangzásba hozta az egyház felfogásával, áttér könyvének legbecsesebb részére, melyben azt az egyházi gyakorlatot ismerteti, a melyet azokban a tulnyomó részben katolikus lakosságú államokban követnek, a melyekben már régen be van hozva a polgári házasság: így Belgiumban, Franciaországban és Olaszországban és a közölt pápai rendeletekből, a kongregációk határozataiból meggyőződhetünk arról, hogy az egyház minden akadály nélkül működhetik közre a polgári házassági törvény végrehajtásánál és azok a rémitgetések, a melyekkel a klerikális tulzó lapok ijesztgetik a gyöngé elméjű és hiszékeny embereket, értelmetlen tulzások vagy éppen hazugságok és tisztán a tudatlanságnak vannak szánva. Sőt az egyházi szabályok rendelik, hogy előbb minden polgári akadály hártassék el, mielőtt a felek a templomba jönnek, vagyis a kötelező polgári forma a legkedvezőbb az egyházra. Vinczent a teológia hírneves tanára, így beszél erről a tárgyról: „Legalább általánosságban tartózkodni kell a lelkesnek a házasság megáldásától, míg a jegvesek azt polgárilag meg nem kötötték.“

E szabálynak helyessége kiviláglik: 1. a törvényből. A polgári törvény megparancsolja, hogy előbb köttessék meg polgárilag a házasság, mint egyházilag. Már pedig ennek a törvénynek engedelmeskedni kell: a törvény előtt ugyanis meg kell hajolni, ha csak ez nem nyilvánvaló igazságtalanság: ez a törvény pedig nem ilyen. Nem szabad ilyennek tartanunk, mert az által, hogy meghagyja, hogy előbb köttessék meg a házasság polgárilag, nem tesz semmit, sem a vallás, sem az erkölesiség ellenére.

Hát ennél fényesebb argumentáció csakugyan nem szükséges a tulzó klerikális agitáció ellen, melyre különben csak azok adhatnak még valamit, a kik a madár-ijesztőktől megijednek.

Politikai hírek.

Sopron, augusztus 28.

A müncheni kath. nagygyűlésen, dr. Porsch (Boroszló) az egyházi rendekről szólott és kiemelte, hogy szabadságot kívánnak a zárdák, rendek és a jezsuiták részére. Nem a felekezetek közti harcokról van szó. Ma az összes felekezeteknek egy ellenségük van, a hitetlenség, és ezt kell leküzdeni. Erre a küzdelemre minden felekezetnek feltétlen szabadságot kell adni. (Tetszés.) Ezután még Huhn városi plébános tartott előadást a kereszténységről és az atheismusról, mire a gyűlést 8-od órákor bezárták. A katolikus gyűlésen tárgyalásra kerülő indítványok közt van Hertling báró és Preysing gróf indítványa is, mely szerint a gyűlés kitéjezi abbéli meggyőződését, hogy a szentszék territorialis hatalmának visszaállítása elkerülhetetlenül szükséges

a szentszék önállósága, valamint az egyházban és az egyházzal való szabadsága és függetlensége érdekében. Továbbá ama remény nyer kifejezést, hogy a szentszék megillető világi állásnak mindinkább el kell ismertetnie. Egy másik indítvány kimondja, hogy az egész világ katolikusait megbotránkozással kell, hogy eltöltse az, hogy az egyház ellenségei „a szent atya megrablásának“ 25-ik évfordulóját megünnepelni akarják. Erre való tekintettel a gyűlés szent kötelességének tartja, hogy a pápai szék elvülhetetlen jogait és territoriális függetlenségét visszakövetelje.

Fenyegető zavarok. A török követ többszörös felszólalása következtében a török határon a hatóságok szigoruan utasítottak, hogy fegyveres bandák alakítását akadályozzák meg és mindenkit, a ki a határt átlépi, vizsgáljanak meg, nehogy fegyvereket becsempészsenek. A Larissában és Thesszaliában uralkodó nagymérvű izgatás folytán a szigorú rendszabályok dacára is attól tartanak, hogy a határon kellemetlen incidensek merülnek fel.

Napi hírek.

Sopron, augusztus 28.

Kitüntetés. A király az egyház és a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül Poszvek Sándor soproni ágostai hitvallású evangélikus teológiai igazgatónak a Ferencz József-rend lovagkeresztjé és dr. Schreiner Károlynak, a soproni ágostai hitvallású evangélikus felső egyházmegye világi felügyelőjének a királyi tanácsosi czimet díjmentesen adományozta. A „Budapesti Közlöny“ tegnapi száma adta közre a királyi elismerésről szóló legfelsőbb kéziratot és mi sietünk sorban a legelső közre, hogy kitejézzük üdvözlőnként a kitüntetetteknek.

Agyagárugyár Csáván. Lapunk tudósítója sürgönyzi: „Haller Józsefnek a herezegi hitbizományok igazgatójának közbejöttével ma Csáván értekezlet tartatott, a melynek eredménye, hogy Eszterházy Pál herezeg itt agyagárugyárat fog felállítani.“

Hozzáfüzve a telegrammot ahhoz, a mit legutóbb lapunkban közreadtunk, őszinte örömmel üdvözljük a herezeget, a midőn lehetővé teszi, hogy a csávaiak anyagi jóléte hatalmas lépéssel jusson előre.

Német adókönyv Magyarországon. Ez alatt a cím alatt a „Magyar Hirlap“ legutóbbi számában egy ujdonság jelent meg, amely az esetben, ha megfelel a valóságnak, a felettes hatóságnak mulhatalan kötelességévé teszi a sürgős beleavatkozást. A „M. H.“ szerint Sopron-megyében, a kismartoni járásban fekvő Lajta-Ujfaluban német adókönyv forog közlésen. A nyomtatott könyv címe:

Gemeinde Haus-Nr.
Gemeinde- und Comitatusbuch
Steuerbüchel.

A könyv elvitől végig német hivatalossággal van megszerkesztve. Az idéztük újság élesen kikel e miatt a túrhetetlen és törvényellenes eljárás miatt, a mely a Bach korszak dícsült emlékü eráját hozza az emlékezetünkbe. Hiszük, hogy a vármegye illetékes tényezője nem is fogja a jámbor lajta-ujfalusiaknak ezt a törvénysértést szólanul elhallgatni.

A sörgyár kérvénye. Egyet elért a sörgyár igazgatósága, nagy port fölvert kérvényével. — és ez az egy, hogy uton-utfélen kommentálják a kérelmet. Legutóbb Guttman Fülöp igazgató ismét kérvényt nyújtott be, a melyben újabb engedményekkel is támogatja azt a kérelmet, hogy a város adja a söradó bérletet a gyárnak albérletbe. A gyár kijelenti, hogy a városnak jogában áll tőle megvonni az albérletet, ha a legkisebb ren-

detlenség jutna tudomására. De sem ez, sem a benyújtott kérvényben felsorolt más elsősegek, nem látszanak a közhangulatot a gyár ügye javára hangolni. A tanács, a mely mindenek fölött a polgárok nyugodalmát és érdekeit kívánja óvni, tegnapelőtt délután rendkívüli ülésben tárgyalta Guttman igazgató beadványát és — arról értesülünk — hogy azzal szemben ama nézetét emelte határozatra, hogy a sör- és malátagyár kérvényének mostanság azért sem adhat helyet, mert nem adhat albérletbe olyan jogokat, a melyek bérletét még ő maga sem bírja.

Menyegzői hír. A Komjáthy-társulat egyik igen derék tagja, a soproni színházi közönség kedveltje, Szilágyi Vilmos a jövő hó 8-án esküszik örök hőséget Györött Koch Etelka kisasszonynak. Azzal a meleg rokonszenvvel, a melyvel a soproniak vannak eltelve Szilágyi iránt, kívánjuk neki, hogy kötendő frigye fölött sokáig — nagyon sokáig ragyogjon a boldogság, melyre szívjóságával, derékségével és tiszta karakterével nagyon rászolgált.

D. K. E. Vettük a Dunántúli Közművelődési Egyesület 1893/4. egyleti éteréről szóló szakavatott jelentést, mely a főtítkar: Porzolt Kálmán tollából került.

Az általános rész beszámol az ügykezelés egész keretéről, a többi szakaszok az egyesületi adminisztrációt, és az egyesület által gyámoltott kisededő intézeteket mutatják be, s vázolják amaz egészséges akciót, melyet az egyesület a dunántúli fürdők és nyaralóhelyek felvirágoztatása, a házi ipar fejlesztése, muzeumok, könyvtárak s egyéb közművelődési czélra szolgáló nyilvános gyűjtemények létesítése érdekében kifejtett. A jelentés felöleli a fiókegyletek működését is. A vagyonskimutatás, zárszámadások és a költség-előirányzat rekesztik be az érdekesen becses kis évkönyvet.

Kultúregyesületünknek vagyona az 1894. év végén 62,885 frt 17 krajczár volt.

A tagok létszáma a következő: Örökös tag 26, alapító tag 237, pártoló tag 62, rendes tag 814. E számokban azonban kizárólag azon tagok vannak beleértve, kik a D. K. E. központi pénztárába fizetik be illetményeiket, az egyes megyei közművelődési egyesületek tagjai külön lajstromoztatnak.

A D. K. E. felvirágoztatásának egyik legfőbb akadály, — jegyzi meg a jelentés — hogy a taggyűjtés nagyon nehezen folyik és e mellett a megyei és városi közművelődési egyesületek nem alakulnak meg, a mennyiben pedig megalakultak, nagyon laza kapcsolatot tartanak fenn a D. K. E.-el s így a szellemi és anyagi közrehatás a központ és fiókok közt teljesen illusórius.

E szomorú állapotok indították arra az igazgató-választmányt, hogy a közgyűlés elé az alapszabályok módosításának tervével járuljon.

E módosításnak czélja ugyanis az, hogy ily helyeken, hol önálló szervezetű közművelődési egyesületek nem alakulhatnak, lehetővé tétessék fiókok, illetve vidéki választmányok alakítása.

Ha ezen új alapon a D. K. E. dunántúli adminisztratív hálózata teljesen kiépül, akkor kétségkívül sokkal nagyobb kiterjedésű és intenzívebb működést fog kifejthetni.

Sopron város községi kötelekéből elbocsátották Liebezeit Gyula 40 éves soproni illetőségű kereskedőt.

Új állampolgár. A magyar állampolgári esküt letette ma Lattise-Frühau Teréz asszony dr. Baditz vármegyei főjegyző előtt.

Halálozás. Szentes Jánost, városunk színtársulatának általánosan kedvelt tagját súlyos csapás érte. F. hó 26-án rövid szenvedés után édes anyja elhunyt Budapesten. A derék magyar urnót családján kívül számos rokona gyászolja.

— **Vasar után.** Bontogatják már a sátraikat a Várkerületen, csomagolják a kereskedők a nyakukon maradt holmit. Ritka kereskedő, amelyik meg volna elégedve a vásárral, mert hiába a vásárban ugyan sokan voltak mindennap, hanem ez a látogatottság csak a sétálóknak, de megkülönböztetően a mézes kalácsosoknak szólt. Azok csinálták a legjobb üzletet, mert mindenki sietett venni „ő” neki egy mézes szívet, amelyen igen szellemes versecskében meg van írva a szerelmi vallomás is. Kicsiny okokból nagy okozat; sok mézes szív ajándékozásának lett már házasság, — sőt keserűség a vége. A legtöbb üzlet azonban eredménytelenül végződött. Nagy volt a kínálat, kevés a kereslet. Hanem azért valamennyi kereskedő eljön Sopronba a novemberi Erzsébet-vásárra, hátha akkor majd jobban sikerül!

— **A soproni m. kir. állami felsőbb leányiskolában** — miként Marusák igazgató bennünket értesít — a beiratások szeptember 2—4 napjain d. e. 8—12 óráig lesznek. U. a. napokon d. u. 3—6 óráig tartatnak a felvételi és javító vizsgálatok.

Az iskola első osztályába legalább 10 éves oly leányok vétetnek fel, kik az elemi iskola 4 osztályát sikerrel végezték, vagy ennek megfelelő képzettségüket felvételi vizsgálaton igazolják.

Uj növendékektől születési, oltási (ujraoltási) és az utolsó iskolai bizonyítvány bemutatása kívántatik.

A tandíj egész évre 20 frt; ennek fele, valamint 2 frt nyomtatványdíj és a beiratás fejében egyszersmindenkorra szedett 5 frt a beiratásnál előre fizetendő.

Szeptember 5-én lesz az isk. év ünnepélyes megnyitása. Szeptember 6-án kezdődik a rendes tanítás.

— **A csöszök és a revolver.** Említettük egyik múlt számunkban, hogy Lagler Mihály szőlőcsész a revolverével meglötte egyik társát. Mikor kihallgatták oda nyilatkozott, hogy nem fog ő a revolverrel soha sem bánni tudni. A csöszöknek ugyilátszik ez a revolver éppen nem konvenial. Meg is jelentek deputációban tegnapelőtt a rendőrkapitánynál, hogy az isten szerelmére, vegye el tőlük ezt az ördögös jószágot, mert nekik nem kell. A régi karabélyukat akarják ujra, a miket a mezőrendőri törvény vett el nemrégiben tőlük. Nem is vártak feleletre, hanem oda rakták hirtelen a revolvereiket a hivatal egyik zugába s menni akartak. De a rendőrfőkapitány hirtelen fülön fogta őket, s fölszedette velük a ledobott fegyvereket. A szegény csöszök hát kénytelenek beletörődni a sorsukba.

— **Elgázolt asszony.** A vigyázatlan hajtásnak megint van nálunk áldozata. Tegnapelőtt Wannerer déli vasuti vendéglősnek a kocsisa elgázolta Sehnast hentesnek a feleségét. A kerékek alá került asszony nehéz sérüléseket szenvedett. Elvárjuk, hogy a rendőrség végre példásan megbünteti a gondatlan kocsist.

— **Tolvaj munkás.** Heimgartner István undi gazda, buzát hozott a soproni vásárra és ha olesón is, de eladta. Alku szerint neki kellett a buzát lerakatni, a miben Steinhöfer János napszamos segédkezett neki. De Steinhöfernek nem volt egészen inyére a zsákolás: magasabbrendű megbízásra vágyott. És ámbár nem kapta meg, még is felesapott önkényt Heimgartner pénztárosának. Tizennégy forint és 23 krajczárt hajtott be ennek tudta nélkül és a kis öszszegen kívül még kilenez üres zsákot is magánál felede. Heimgartner panaszt emelt ellene, a mire a rendőrség elesukta.

— **A rendőrség hírei.** Megszökött gazdaasszony. Kozák Anna, a ki Sopronban gazdaasszonykodott, 100 frt elikkasztása után megszökött. Körözik. — Nagy utat bolyongott be két soproni gazdapolgárnak, Steiner Lajos és Steiner Pálnak a bűnügye. Egy rendőrt bántalmaztak, a mire a rendőrkapitányi hivatal a törvényszéknél feljelentette őket. A törvényszék felmentette a vádlottakat. A rendőr s

a kapitányság erre a győri kir. táblához felebbezett, a mely az első foku ítéletet megváltoztatva, a két gazdapolgár ügyében uj végítárgyalást rendelt el. Az ügy így ujra visszakertül a soproni törvényszékhez.

— **Sikkasztó segédjegyző.** Makk László derecskei segédjegyző hamar befurakodott a principálisa kegyeibe. A benne helyezett bizalommal azonban visszaélt s a jegyző szalonruháját s csekélyebb pénzeszeget magával vevé, megszökött. Előbb azonban még több derecskei lakostól is kicsalt kölesönöket. A rendőrség körözi a köpezös termetű, világos haju Makk Lászlót, aki 20 éves s Sárváron született. Különös ismertetőjele, hogy sokat tüszent, ha tubákol.

— **Megszökött honvéd.** Egy hete mult már, hogy a soproni 18. honvéd-gyalogezredtől eltűnt Unger Nándor tizedes. Miután eddig nem jelentkezett, s a nyomozása sem vezetett eredményre, a parancsnokság katonaszökevénynek deklarálja. Unger, aki soproni születésű, 23 éves, nőtlen kereskedősegéd, valószínűleg Bécsnek vette az útját.

— **Déli vasut.** Kisasszony ünnepe alkalmával folyó évi szeptember hó 7-én a déli vasut magyar vonalainak állomásairól Budapest, Bécs, Fiume, Triest és Velenczébe rendkívül mérsékelt áru menettérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást kétszeretszés szerinti állomásokon félbe lehet szakítani.

Ezen jegyek kiadására és áaira nézve külön hirdetémények adattak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak említve.

— **Tűz Ottován.** Ottován — mint levelezőnk írja — tegnap Branits disznókereskedő istállójában tűz ütött ki, a melynek 4 szarvasmarha esett áldozatul. A szolga, aki meg akarta az állatokat menteni, szintén súlyos sérüléseket szenvedett. A tűz oka ismeretlen.

— **A kismartoni m. kir. állami polgáriskolában** — mint az igazgatóság nekünk írja — a tanulók fölvétele szeptember 2. és 3. napján eszközöltetik, még pedig délelőtt 9—12 óráig a fiúk, délután 3—5 óráig a leányok fölvétele.

Augusztus 31-én tartatnak a javító, szeptember 4-én a pót- és magánvizsgálatok.

A fölvétel alkalmával a 12 évet betöltött tanulók ujraoltási bizonyítványa, azonfölül az intézetben első ízben a fölvételre megjelent tanulók keresztelő levele s illetőleg születési bizonyítványa, az igazgatónak benyújtandó.

— **Népdalok hőse.** Waldmüller István a rendőrség elé került, mert ellopta Tóth Julesi cipellőit. A tolvaj, aki ezelőtt ideális viszonyban állott a kárvalott hajadonnal, azzal védte magát, hogy a népdal is azt tanítja:

Ha már engem nem szeretsz,
Meztől is elmehetsz.

Waldmüller most hiteles tanukkal kívánja bizonyítani, hogy Julesi őt már nem szerette s így a cipőjét is elvihette.

— **Nem urnak való!** . . . Kustor Márton hivatása szerint szabósegéd, de nagytrőrlélekének nem kell ez az ülő mesterség. Addig-addig huzta a gyöngye fonalat, a mig elszakadt és a tű is eltörött: azonképpen az ő türelme és otthagya a mestert szó nélkül. Mi ő neki — egy snájder! . . . pfuj, dolgozni! . . . nem urnak való! . . . Így gondolkozott és fölötte belészere-tett a soproni járókba, a melyek ha törnek is tyukszemet, de nem szegik szárnyát az ábrándozó lelkek magasban járó vágyakozásainak. Róttá is fel meg alá a Várkerületet, Deaktért, Színház-utczát szünetlen. Am a cserben hagyott majster se maradt veszteg, feljelentette Kustort, a kit ma kőszálásért meg munkahagyásért 3 napi elzárásra ítélte a rendőrség.

— **A családi kriptába** . . . A családi kriptába, Székefehérvárra szállították tegnap

Bucsi Anna holttestét. Talán ott nyugodt lesz az örök álma. Messzebb lesz innét . . .

— **Megszűnt sertésorbáncz járvány.** Puszta-Család, Pór- és Nemesládony községekben a sertésorbáncz-járvány végképpen megszűnt.

Törvénykezés.

Bűnügyi tárgyalás.

1895. évi augusztus 29-én.

2398. Lopás büntette miatt vádolt özv. Horráth Jánosné szül. Magyaráz Anna soproni.

3006. Sályos testi sértés büntette illetve vétsége és vagyon rongálás vétsége miatt vádolt Vessző József. — Vessző István és Pete József kövesdi lakosok bűnvadi ügyében.

Táviratok.

Az uj osztrák miniszterium.

Bécs, augusztus 28. Badeni grófot szeptember 14-én fogadja Ő feisége és ez alkalommal véglegesen megbizza a kormány alakításával.

Előkelő vendégek.

Bad-Gastein, aug. 28. Fejérváry báró honvédelmi miniszter ma elutazott. Bismarck herceg szeptember hó 17-én érkezik ide hosszabb gyógyhasználatra.

Megugrott szenátor.

Páris, augusztus 28. Munier szenátor, a kit erősen kompromitáltak az afrikai gyarmatokban előfordult rendellenességek — tegnap éjjel megszökött.

Munkások sztrájkja.

Brünn, augusztus 28. A Partelume és Witte-féle zománázárugyár 400 munkása sztrájkol. A munkások azonban csöndesek és a teljes fegyverzetben kirukkolt csendőrségnek a legcsekélyebb beavatkozásra sem nyílt alkalma.

Fuzió Bulgáriában.

Szófia, augusztus 28. A radikálisok és szabadelvűek fuzionáltak; vezéruk Risticz lesz. Remélhető, hogy nyugodtabb elemek kerülnek felszínre.

Uj telefonvonal.

Belgrád, aug. 28. A Nischen átmenő belgrád-szófia-i telefon építését befejezték és a telefont nemsokára megnyitják.

Budapest, aug. 28. (G a b o n a t ö z s d e.)

A mai tőzsdén is élénk volt a kínálat és a kereslet.

A tőzsde barátságos hangulatához hozzájárult az is, hogy 35000 métermázsa került piacra és a kereslet ezt emelkedő áron vitte el onnan.

Rozs is megdrágult 5 krral.

A többi magáruban kevés üzlet volt, de az árak változatlanok maradtak.

Buza őszre	6.31—33
Buza tavaszra	6.76—78
Rozs őszre	5.85—86
Rozs tavaszra	5.47—48
Tengeri május-juniusra 1896.	4.52—53
Tengeri július-augusztusra 1895.	5.28—30
Tengeri augusztus—szeptemberre 1895	5.28—30
Zab őszre	5.85—86
Zab tavaszra	5.61—63
Káposzta-repeze aug.—szeptemberre	9.45—50
Idő: szép!	

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután, 6.45 este.

Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.

Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.

Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Déli vasut.

Indulás Bécs-felé: 6.00 reggel, 7.23 reggel, 10.55 délelőtt, 2.20 délután, 6.18 este.

Közgazdaság.

Vámháboru? A Politische Correspondenz egy belgrádi levele a következőkben ismerteti a magyar-osztrák-szerbiai konfliktus állását: Augusztus 12-én a miniszterelnök és Novakovic külügyminiszter tudatta Marinovic külügyminiszterrel, hogy a konstatált sertészvész következtében a magyar kormány egyelőre megtiltotta a szerbiai sertéseknek Magyarországra való bevitelét. A fertőzött szállítmány Gradistyeből eredt. A szerbiai kormány mindjárt bizottságot küldött ki a gradistyei és környéki állategészségügy megvizsgálása végett. A bizottság konstatálta, hogy a környéken egyetlen beteg sertés sincs és már hosszabb idő óta nem is történt az állatokban megbetegedés. Ezt nyomban tudatták Szimics bécsi követével, hogy eh-

hez képest eszközölje ki a külügyminisztériumnál, hogy a magyar kormány vonja vissza tilalmi rendelkezését. Szimics ebben az értelemben jegyzéket is nyújtott át gróf Goluchowskinak. A bécsi külügyminisztériumban — mondja a belgrádi levél — meg van a hajlandóság a szerbiai kormány óhajlásának teljesítésére. Ezt persze csak a levél mondja. Mert itt a külügyminiszter csak közvetít. De érdemben az ügy a magyar kormány dolga.

Szerkesztői üzenetek.

M-r J-cz. (Helyben.) Az a reform, a melyre ön ezélez, már csak a közel jövő kérdése. Örvendünk, hogy megnyertük az ön tetszését is.

R. M. (Kismarton.) Sokkal inkább szubjektív hangon van írva, mintsem felhasználhatánk. Tessék higgadt, tárgyilagos képet vázolni arról az egyesületről meg a dolgairol, úgy szívesen sorát kerítjük.

Lilike. Köszönjük. Az egyiket már felhasználtuk, a mint láthatja, a másik is jönni fog. Minél többször!

Dr. R. M. 1. Persze, hogy minket jelölt a soproni szabadelvű párt a hivatalos orgánumaul. Szives ajánlatát köszönettel fogadjuk. 2. Azt a kedves cikkünket Zoltán Jenő, a „Magyarország” belmunkatársa írta.

M. Ernő. (R. sz.). Tessék bélyeggel ellátott folyomódyvánt intézni az alispánhoz. Ügyvédi képviselőt felesleges.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, augusztus 28.

Egységes járadék . . . 101.—	Magyar hitelbank . . . 490 —
Magy. arany-kor.-jár. 122.60	Länderbank 284.60
4% magyar kor.-jár. 99.80	Unionbank 354.50
Magy. földteherm.-köt. 99.—	Államvasut 409.75
Anglo-bank 171.—	Délivasut-részvény . 111.12
Osztr. bank-egyesület 170.60	Napoleonkor. 9.58
Osztrák hitelbank . 405.75	Márka 59.12

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

Kismartoni szolgabírószágtól.

7044 1895.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett, **ozinfalvi körjegyzői állásra** pályázatot hirdetek. A Körjegyzőséghez Czinfalu, szekhelylyel Czinfalu, Darázsfalu és Zarány községek tartoznak. A körjegyző javadalmazása 6 hold 300□-öl szántóföld haszonélvezetén kívül 600 ffrt készpénzfizetés, 200 ffrt lakbér és 50 ffrt irodatalányból áll, végre a magánmunkálatokért megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cikkben követelt elméleti képzettségüket, valamint a jegyzői teendőikben jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám

f. évi szeptember hó 3-ig

a választás napjáig annál is inkább beadják, mert később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogok.

Kismarton, 1895. augusztus 17.

Wolff,
szolgabíró.

662

Waffenfabrik Steyr.

Haupt-Depot: **Broemer, Elmerhausen & Reich,** Wien, I. Wallfischgasse 3.
Gedeckte Fahrschule im Hause. Vertreter gesucht. Preisocourante gratis.

610

Baugrund

Kostuth Lajosstrasse (früher Südbahnstrasse) zirka 500 □-Klafter zu verkaufen. Auskunft in der Administration der Dedenburger Zeitung. 665

Veraltete **Krampfaderfufgelschwüre,** Flechten und Geschlechtsleiden heilt brieflich unter schriftlicher Garantie schmerzlos und billigt. 25jährige Praxis. Apotheker **Fr. Jekel,** Breslau, Neudorfstrasse 3. 649

ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

FEINSTE QUALITÄT

CHOCOLAT SUCHARD

NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)

MASSIGE PREISE

LEICHTLÖSLICHER CACAO

Ausgabezeitung: 2 Kr. = 200 TASSEN. - Nachhakt.

Wanbacher Aloisia Aloisia Wanbacher

SOPRONBAN, Dedenburg, Grabenrunde Nr. 91

várkerület 91. sz. alatt empfiehlt ihr reich sortirtes Lager von allen Musikinstrumenten, wie: **Flöten, Violinen, Piccolo, Harmonika, Zithern** etc. sammt Zugehör zu billigen Preisen.

Pianinok és zongorák Pianino und Klaviere

mérsekelt áron eladatnak és kikölcsönöztenek. werden preiswürdig verkauft und vermietet. 643

Apró hirdetések előre fizetendők.

A hirdetői díjat levélbélyegekben is elfogadjuk.

Beiktatási díj 10 márg 20 kr., minden további márg 3 kr.

Czímmei ellátott hirdetések után 30 kr. bélyegdíj is fizetendő.

APRÓ HIRDETÉSEK. - KLEINE ANZEIGEN.

Die Einschaltungsgebühr ist im Voraus zu bezahlen und kann auch mit Briefmarken beglichen werden. Bis zu 10 Worten sind 20 Kr. an Einschaltungsgebühr zu bezahlen, für jedes weitere Wort 3 Kr. Für kleine Anzeigen mit Adresse sind separat 20 Kr. Einschaltungsgebühr zu bezahlen.

Vidéki tudakozásokhoz a választó négyes melléklet. — Brieflichen Anfragen ist eine Freimark zur Antwort beizuschliessen.

Házassági ajánlat.

Egy művelt fiatal úriember, ki egy nagyobb magánvállalat társtulajdonosa és a legjobb módban van ismeretség hiányán ezután óhajt megismerkedni — csakis komoly szándékból — egy oly esinos és művelt fiatal leánnyal, kinek legalább 18—20.000 ffrt hozománya van. Ajánlatok e lapok kiadóhivatalába kéretnek. Titoktartás biztosított. Levelek „Boldog jövő” ezimen kéretnek. 3050

Két csinos barátó

— ez idő szerint Sopronban tartózkodnak — szeretne megismerkedni két fess fiatal emberrel. Katonatisztek előnyben. Komoly szándék nines kizárva. Minden levélre választolunk. Ajánlatokat „Egyik szöke, másik barna” ezim alatt a kiadóhivatalhoz tessék küldeni. 3050

Kerések

2—3 hétre szép fekvésű löverben egy szobát konyhával. Szives ajánlatot e lapok kiadóhivatalába kérek.

Szúde

auf 2—3 Wochen in einem schön gelegenen Löwer ein Zimmer mit Küche. Gefällige Anträge in die Administration d. Bl. (2645)

An Marienblume.

Wenn unter schon die Sonne längst gegangen, blüht oft auf Bergeshöhen noch ihr Wiedersehen, Als ob es Rosen wären, die dort prangen Scheint plögtlich blühend all' das Felsgestein. Und wenn die Nacht bereits ist im Entschwinden, An's Firmament die Morgen-dämmerung pocht, Will oft ein Sternlein leise noch verflünden Den Sternentrans, den sich der Himmel flicht. So will mein Herz es nimmer sich gestehen, Wenn ich von Dir getrennt bin, daß Du fern. Es fühlst den Strahl noch leuchtend in sich stehen, Wie Sonnenglühen oder Morgenstern. Ritteriporn.

Egy úri leány,

22 éves, ki árván maradt, keres állást mint házvezetőnő, egy előkelő idősebb urhoz; anyátlan gyermekekhez is szívesen menne. Levelek e lap kiadóhivatalába „Uri leány 22.” névre küldendők. 8053

Gyönyörű szobadisz!

Csak 50 kr.

Sopron városának tájképe, kitünően sikerült fénykép-felvétel 35 x 80 cm. alakban. Remek szobadiszuli szolgál, valamint alkalmi ajándéku is nagyon alkalmas. Mig a készlet tart, drbonkint 50 krért, passe-par-tout-val pedig 2 ffrért eladó. Hol? megmondjajelen lapok kiadóhivatala. 113

Egy jó családból

3031 való 14—15 éves fiu egy helybeli könyvnyomdai műintézetben géptanonezul azonnal felvétetik. Bővebb értesítést e lapok kiadóhivatalában

Nagy vidéki

dohánygyártásde kistözsdejének kezelésére cautio mellett alkalmas ogyn kerestetik. Ajánlatok „Cautio” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 8006

Tanonezok felvétetnek!

Egy helybeli könyv- és könyvnyomdai és könyvkötészeti műintézetben a fenti bármely szakma kiképzésére 13—14 év közötti jó családból származó fiuk felvétetnek tanonezokul. Bővebb értesítést e lapok kiadóhivatala ad. 3211

Sopronmegyében, egy szép tiszta községben, (közel a vasuti állomáshoz) egy nagyon esinos és lakályos

uriház

mely 3 utcai, 2 udvari szobából, konyhából éléskamarából és gazdasági melléképületekből, szép nagy istállóból és kertből áll, esetleg szép földbirtokkal együtt eladó, vagy a ház bérbe adandó. Ügynökök kizárva. 3560

Ein Lehrling

aus anständiger Familie wird in eine hiesige lithographische Kunst-anstalt sofort aufgenommen. Derselbe muß im Zeichnen einige Verfertigkeit befunden. Nähere Auskünfte erteilt die Exped. 642

Ünnepélyt rendezők figyelmébe! Országos ezimerek, Sopron város rendkívül szép kivitelben, erős és tartós kartonon nyomva egyenként és nagyobb mennyiségben nagyon olcsó áron beszerezhető. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 3245

Makulatur-papiros,

métermázsánkint 6 ffrjával eladó, ha legalább egyszerre 5 métermázsava vétetik. Hol? megmondja e lapok kiadóhivatala. 1003

Kapitalist

mit 5—6000 fl. zur Beteiligung an einem Intrativen Unternehmen gesucht. Kapital wird sichergestellt. Anträge unter Chiffre „X Y” Postlagernd Dedenburg. 642

Cotalansicht von Dedenburg

im Format 35 x 80 Cm., ein exquisiter Bimmer-schmuck und prächtiges Gelegenheitsgeschenk für Jedermann wird — so lange der Vorrath reicht — um 50 kr. pr. Stück ausverkauft. Näheres in der Administration d. Blattes.